

V tej tugi je prišla do kerčme, iz katere je bučala vesela pesen. Dobro je slišala besede:

Brez skerbí — vsak živí,

Kdor vesel je, kakor mi.

Zdelo se je, da je mej petjem slišala zvenketanje kozarcev in hrup, kakor na plesu.

„Tukaj so veseli in srečni“, reče Barica, „a jaz sem lačna, žalostna in brez strehe. Ako bi li šla semkaj notri? Srečni ljudje bi mi z obraza videli žalost, da bi se me utegnili usmiliti in mi od svoje obilice kaj podariti — morebiti bi si izprosila dvajsetico. Jutri bode skerb bel dragi Bog, ki ne pozabi uboge sirote. Baš je hotela stopiti v pivnico — hram pregrehe in sramote — kar ugleda biriča, ter zbeži po ulici. Biriči so zelo serditi na prosjake, osobito zvečer.

Kam? —

Dete nij vedelo nikamor; a zima je bila kar dlje tem ostrejša in glad silnejši.

Bogato oblečena gospa je prišla po ulici, deklíčko voděč za roko. Obe sta v kožuhih naglo stopali, da ju ne bi zeblo.

„Morebiti je gospa usmiljenega serca“, misli Barica in gre nekaj stopinj bliže k njima; a gospa je naglo svojega otroka k sebi potegnila, kakor bi ga hotela obraniti, da se ga ne bi doteknolo nesrečno bitje, in pospešila je korake.

Sirota Barica, kaj ti je zdaj početi? Mahoma spreletí smeh nje blede otročje lice. „Tam najdem tolažbo in pokoj.“

In kar so jo mogle trudne noge nesti, tako je hitela k cerkvi; hotela je iti vánjo, a bila je zaklenena.

Trudna in s pobitim srcem se zguzi Barica pri vratih na tla. „O Bog, kdo se me usmili!“ tako vzdáhne ter nasloní glavo na zaperta vrata, sklene roki in tamkaj obleží brez zavestna. Kmalu jo prevlada trud. Mertvecu podobna je ondu ležala; samo zdaj ter zdaj so se ustnice genile, kakor bi kaj govorile. Srečen nasmeh je igral na bledem lici. Barici se je sanjalo ob očetu in materi, in bila je sè svojima bratoma v rajskem veselju. . . .

„Voz, hitro semkaj voz, da ne zmerzne!“ Tako je na biriča klical gospod, ki je našel Barico ter jo hotel sè soboj domov vzeti.

Bil je usmiljen, dobrotljiv gospod.

(Konec prihodnjič.)

Bog, vseh ljudij oče.

Solnce se je uže krilo za gorámi in pobiralo še samo poslednje žarke, da razgerne potem černo temó po vsej zemlji ter se tako zverší dan in trudno teló počine od težkega dela. Perotnina odhaja na gredí, ptice se v germovji skrivajo po vejah; vsaka stvar se po svoje spravlja k sladkemu počitku, da se jutri probudí zopet k novemu življenju in veselju. Pastirji in pastirice se pevajoč vračajo domóv, in ko vženó živinico v staje, potem gredó v vežo, kjer se skerbna mati suče, pripravljáje večerjo pridnej družini. Tam za vertom gre konj, delal je ves dan, zato mu je treba, da si počíje; za njim hlapec poka z bičem. Vse se vrača

domov ter veselo hiti pod streho ali tja pod zeleno lipo h kaménej mizi, kjer babica z otroki sedí in jim pripoveduje o zlatih časih, ko je še ona bila nežna deklica ter nabirala jaglece in dragoljubce*) po zelenih gozdih in dobravah. — Čuj, iz bližnjega zvonika zapoje „zdrava Marija,“ in vse se odkrije ter moli in pozdravlja presveto gospo, kraljico nebesom in zemlji. Bábica molitev vodi; otroci in ostala družina molijo za njo. Luna se prikaže in razlije svitlobo po vsej zemlji. Tam pod lipo se mi zdi, kakor v cerkvi, kedar je sto in sto

lučic prižganih ter iz pobožnih, vernih src puhti goreča molitev gori k prestolu dobrega nebeskega očeta, ki z blagougodnim očesom gleda sem doli nanas, svoje otroke. Zdaj zalesketá nebrojnost svetlih zvezdic gori na nebeskem oboju; vse potihne, samo valovi bližnje reke doli pri sosedovem mlinu šumé in môtijo sveto tišino. Noč je. Lepa pomladanska noč, sijajna in prekrasna, slična ónej pervej nòči, katero sta videla naša prva roditelja v raji, — noč nakičena s cvetjem in vonjavo meseca majnika, z nebrojnimi zvezdicami, s prijazno luno

na nebu in sè sladkimi sanjami na persih nedolžnih otrok. O blagor vam, presrečni otroci, ki zadovoljni včeranjega dne počivate sladko in mirno v posteljicah pod okriljem dobrega nebeskega očeta!

*) Jaglec — gleca, die Schlüsselblume, kar je Gorenjcem „trobentica;“ — dragoljubci = šmárijnice (Maignöckchen). Ta beseda je navadna med Belimi Kranjci.

Manj zadovoljen minolega dne je bil sirota Jožek tam gori pri svetem znamenji nad vasjó. Truden in spehan je prišel baš v mraku do lesenega križa poleg vélike ceste. Bolita ga uže nôgi od daljne hoje; lačen in žejen je, a nema ničesa, da bi si utolažil glad in žejo. Svoj uborni zveženj, klobuk in palico položi na tla, sede pod sveto razpélo in debele solze se mu uderó po licih. Nikamor se ne vé déti, kajti nikjer nij domá; očeta mu je vzela smert, ko se je še jedva zavedal življenja, in mater — oh, dobro svojo mater je izgubil pred nekoliko tedni. Po širocem svetu od vasí do vasí mu je potovati, da si izprosi skorjico suhega kruha, ter često je treba pod milim nebom spati; a vi, drugi otroci, spite v mehkej posteljici in imate vsega dovolj. Res lepa, krasna noč je nocój, ali v Jožkovem serci je žalostno, pusto in siromašno. Pozno je uže, vse počiva, povsod je mirno in tiho, samo Jožkovo serce je polno solz, tuge in bolečin. On sam je tam gori pod lesenim križem, ker nema kam svoje glavnice položiti. „O moj Bog, moj Bog!“ zdihuje, „zakaj si me vendar ostavil brez očeta in matere? Uže poprej sem bil sirota, kadar si mi bil vzel dobrega očeta, ali zdaj, ko mi tudi mamico krije hladna gomila, zdaj sem brez nikjer nikogar. Nemam ga, da bi se me usmilil, ako se me ne usmiliš ti, ki si neskončno dober in usmiljen. — O dobra mamica moja, ko se spomnim tebe, vselej me serce zabolí v persih, ker ti si bila tako dobra svojemu Jožku. Ko sem bil še majhen dete, ti si me v naročaji nosila, negovala in ljubila mene, ki sem bil serčece tvoje. Kolikokrat so me tvoja usta lepo učila, naj bodem priden, naj rad molim in izpolnjujem nauke svojih učiteljev. Vse to sem rad storil, draga moja mamica, zató ker si mi bila priserčna, ker sem te ljubil. In kedar si me položila v posteljico, vselej si me z blagoslovljeno vodo pokropila, péla si mi in pri meni čula, dokler nijsem zaspal. Perva si bila zopet pri meni, ko sem zjutraj oči odperl, objela si me in poljubila ter dejála: vstani, vstani, Jožek moj! kedor koli dolgo spi, ta se lenobe naučí. Potlej si me iz postelje vzela, lepo umila in oblekla. In ko je bil oblečen tvoj Jožek, sklenila si mi ročici ter molila z menoj jutranjo molitvico, katere nikdar ne pozabim. Dala si mi potem kruha ter nikoli nijsem bil lačen, dokler si ti živela. O mamica, mamica mila! Zakaj si mi vendar bila tako dobra; ako bi bolj ostro bila z menoj delala, lažej bi zdaj terpel bolečine, siromaštvo in bédó (revo), ki me teró. Kam se li hočem zdaj spustiti? Kje hočem pomoči iskati! Kedó me bode tako ljubil, kakor si me ti? Dragá moja mamica! o prosi, prosi dobrega očeta tam v nebesih, da se usmili tvojega Jožka. Znam, mamica moja, da se ti dobro godí tam gori, kjer se tako lepo svitile zvezdice lesketajo; kajti če samo tja gori pogledam, takój se mi serce nekako tolaži. Nu, in zgoraj je tudi moj oče, o katerem si mi toliko lepega pripovedovala. O kako bi ga rad videl in poznal! Dà, dà, tebi je prijetno, mamica moja, ti nijsi lačna niti žejna; a jaz, — jaz — — tvoj Jožek, meni se godi slabo. Pogledi malo doli svojega Jožka, ter videla bodeš, kako je lačen. In sam, čisto sam sem. Nemam nikogar klicati, nemam se z nikomer igrati. Dolg mi je dan, a še daljša noč, kedar ne morem zaspati. Res li še kaj pómniš mene, svojega Jožka? Ako me nijsi povse ostavila, prosi zame, da najdem usmiljene ljudi, ki mi dadé kruha in stanovanje. Obleke mi tudi kmalu ne bode; jopič, ki mi ga si za god kupila, nosim tukaj v zvéznji, pazim ga, kakor da je od zlata. Čreveljcev nemam. In kedar še to potergam, kaj bode potem, mamica moja? Tako je zdihoval in jokál ubogi Jožek pod svetim znamenjem nad vasjo,

a spodaj v vasi je bilo vse zadovoljno ter vse je mirno in sladko spalo. Naposled tudi njega sèn premôre; tisoč sladkih spominov iz ône zlate dôbe, ko je še mamica živela pri njem, leglo mu je mahoma na serce, zvéženj déne pod glavo, ter kmalu čversto zaspí. Noč, ôna noč, ki pokriva toliko srečnih, v obilnosti živočih ljudíj, zazibala je tudi njega v sladek sèn. Često so se mu usta v spanji nasmehnila, baš tako, kakor bi bila njegova mamica poleg njega. In gledí, zvezdica na nebu se uterne ter zletí doli pod rozpélo, kjer je ležal sirota Jožek.

* * *

Uže se daní. Solnce počasu priplava izza visokih gor, razliváje svoje svitlé, vse ogrevajoče žarke po hribih in dolinah. Spodaj po vasi biva vse živeje. Iz bližnjega zvonika se oglási zvon, vabeč ljudi k svetej maši. Ptičice vstajejo z vej, perotnina léta z gredíj, staje se odpirajo, pastirji piskajo, krave in voli rukajo: vse je zopet živo in veselo. Tudi sirota Jožek se prebudí, skoči hitro na noge, poklekne pred sveto rozpélo ter moli: „O Bog! vidim vesele ptičice, ki ne orjó niti ne sejejo niti ženjó, a vendar je hrani tvoja sveta roka. Vidim červa, ki se plazi po debelem prahu, a čuva ga tvoja sveta roka, da ga nihče ne po-teptá. Vse, kar živí pod milim nebom, vse hraniš ti, ki si oče vsem stvarém. Tudi mene ti ne pozabiš, zato ne, ker me si na svet postavil. Grem tedaj, da si poiščem dela, a ti moj Bog, blagoslovi vse, kar začnem, ter ne daj, da bi te kedaj pozabil!“

To reki dene klobuk na glavo, vzame zvéženj in palico v roko, ter gre veselo, kamor ga oči vodijo.

Vse na svetu se izpremení, tako je tudi Jožek bil pozneje verí mladenič in potlej mož, ki je pridno delal ter vse svoje življenje molil Boga. Godilo se mu je dobro. Okolo njegove hiže nij bilo pusto. Vse je živelo zadovoljno in veselo. Na njegovem dvorišči konji herskajo in razgetajo, voli in krave rukajo, petelini pojó, kure kakotajo, gosí gogôčejo, ovce bleketajo in koze mekéčejo. A pred hižo vesel skače nežen deček, prihodnji gospodar velíke imovine.

Bog je oče vseh ljudi,

Hváli ga in móli tí!

Ivan T.

Veseli otrok.

Povsôdi, kamor se ozrém,

Cvetice vže cvetó,

Veselo vse je, písano,

Prekrasno in lepó;

Zatorej dajte mi, da grém

Nabirat si cvetic,

Doklér še mlad sem in vesel,

Rudečih, zdravih líc.

Po logih, gajih žvergolé

Vesele ptičice,

Po travnikih mi pisanih

Brenčé bučélice;

Metuljci ferfolévajo,

Živalce prelepé:

Oh dajte mi, naj ž njimi se

Raduje mi serecé.

Veselje, radost je povsod,

Kar mi dozrè okó,

Na travnike, v zeleni gozd

Tovariši, z menó!

Cvetice ljube tergajmo,

Doklér pomlad cvetè,

In s pticami prepévajmo

Tam pésence sladké.

Ivan T.